

Marke Hietanen-Peltola

7.3.2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 9.3.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamiseksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi HE 19/2022 vp

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) huomiot koskevat oppilas- ja opiskelijahuoltolakia. Esitetyt muutokset varmistavat kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön opiskeluhollossa (13a §, 14a §) sekä parantavat yksittäisen opiskelijan mahdollisuutta saada tarvitsemiaan opiskeluhoitopalveluja oikea aikaisesti (16 §).

THL katsoo, että kuntien ja hyvinvointialueiden keskinäiselle yhteistyölle opiskeluhollossa on esityksessä rakennettu tarvittavat ja riittävät rakenteet. Yhteys sekä kuntien että hyvinvointialueiden strategioihin ja taloussuunnitelmiin muodostuu alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kautta, jonka osana alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma on.

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena yhteistyönä. Opiskeluhoitopalvelut ovat sosiaali- terveydenhuollon ammattihenkilöiden toteuttamia palveluja, joissa noudatetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat pääasiassa opettajat ja muu oppimisen tueksi palkattu henkilöstö, mutta myös opiskeluhoitopalvelujen henkilöstö tuo oman ammatillisen osaamisensa yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön.

THL pitää tärkeänä, että oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin tehdään tarvittavat muutokset myös pykälään 24. Nykyisellään pykälässä säädetään opiskeluhoitopalvelujen kansallinen ohjaus ja kehittämisvastuu kahdelle hallinnonalalle, koska palveluja on tuotettu eri hallintokunnissa. Vuoden 2023 alussa kaikkien opiskeluhoitopalvelujen (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut) järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille, joten myös opiskeluhoitopalvelujen ohjaus- ja kehittämisvastuut on keskitettävä sote- hallinnonalalle. Nykyinen käytäntö on lisäksi johtanut esityksessä (luku 2.5 ja 5.3) kuvattuihin epäselvyyksiin ja pahimmillaan ammatillisille annettuihin ristiriitaisiin ohjeistuksiin.

THL pitää välttämättömänä, että sote-uudistukseen liittyen opiskeluhoollon kansallista ohjaamis- ja kehittämisvastuuta täsmennetään lainsäädännössä. Opiskeluhoitopalvelujen ohjaus- ja kehittämisvastuun tulisi olla yksinomaan THL:ssa ja yhteisöllisen opiskeluhoitotyön ohjaus- ja kehittämisvastuun Opetushallituksessa. Opiskeluhoollon kokonaisuutta laitokset kehittävät yhteistyössä. THL katsoo, että em. työnjako ja vastuut olisi esityksessä täsmennettävä oppilas- ja opiskelijahuoltolain 24 pykälään.

Pääjohtajan sijaisena, hallinto- ja talousjohtaja

Mia Nykopp

Johtaja

Tiina Laatikainen